

Täysistunto

Keskiviikko 25.2.2026 klo 14.00—17.31

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 185/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 1/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa ja siellä ensimmäisenä edustaja Hänninen, olkaapa hyvä.

Keskustelu

17.21 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Keskustelemme tänään jalometallituotteita koskevan lain muuttamisesta. Talousvaliokunta on katsonut esityksen olevan perusteltu sekä kannatettava sellaisenaan. Tämä esitys on tärkeä myös kokonaisturvallisuuden kannalta. Kyse ei ole vain jalometallituotteiden teknisestä sääntelystä, kyse on myös laajemmasta luottamuksen ja turvallisuuden varmistamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Arvoisa puhemies! Jalometallituotteiden markkinat perustuvat aina luotettavuuteen. Kun tuotteet ovat usein arvokkaita ja pitkäikäisiä, niiden aitouteen, pitoisuuksiin ja alkuperään liittyvä varmuus on olennainen osa kuluttajien ja yritysten turvallista toimintaympäristöä. Nykytilassa meidän kansallinen sääntelymme ei ole kaikilta osin vastannut kansainvälisiä sopimuksia, mikä on aiheuttanut epäselvyyksiä niin valmistajille kuin valvoville viranomaisillekin. Kun markkinoilla liikkuu väärin leimattuja, vaatimusten vastaisia tai jopa väärennettyjä tuotteita, kysymys ei ole vain taloudellisesta riskistä — se on myös turvallisuuskysymys.

Ehdotetulla sääntelyllä vahvistetaan yritysten turvallista toimintaympäristöä. Yritysten välinen kilpailu on reilua vain silloin, kun kaikki toimivat samojen vaatimusten mukaan. Esityksen tärkein tehtävä on muuttaa nykyistä lakia siten, että luotettavasti toimivat yritykset eivät joudu kilpailemaan epäselvästi leimattujen tuotteiden kanssa. Jalometallialalla tämä on keskeinen osa taloudellista turvallisuutta. Kuluttajille tämä merkitsee parempaa kykyä tunnistaa, mitä he ovat ostamassa.

Arvoisa puhemies! Myös kansainvälisen luotettavuuden varmistaminen on osa kokonaisturvallisuutta. Se tarkoittaa, että suomalaiset yritykset voivat toimia kilpailukykyisesti ja ennakoitavasti ja että Suomen viranomaisiin voidaan luottaa myös kansainvälisesti. Siksi esityksessä vahvistetaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvontaoikeuksia. Viranomaisilla olisi jatkossa selkeä oikeus tehdä tarkastuksia kaikkialla siellä, missä tuotteita valmistetaan, varastoidaan tai myydään, ja tarvittaessa myös saada leimanäytteitä. Tämä mahdollistaa tehokkaan puuttumisen väärinkäytöksiin ja ehkäisee harmaata taloutta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 13/2026 vp

Kun sääntely selkeytyy ja valvonta tehostuu ilman lisäresurssin tarvetta, kyse on taloudellisesti vastuullisesta lainsäädännöstä. Tämä osoittaa, että turvallisuutta voidaan vahvistaa myös ilman lisämenoja.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on pieni mutta tärkeä osa suomalaista kokonaisturvallisuutta. Se vahvistaa kuluttajansuojaa, parantaa viranomaisvalvonnan vaikuttavuutta ja tukee yritysten toimintavarmuutta. Lisäksi se varmistaa, että Suomi toimii kansainvälisesti luotettavana ja yhteensopivana kumppanina. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

17.25 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä jalometallien sertifiointitavalla, jossa leimalla todistetaan, että kyseinen tuote on aitoa ja hyvin tutkittua laatua, on aivan oikein. Suomessahan louhitaan tällä hetkellä ja on paljon kaivoksia, jotka tuottavat kultaa. Kotikunnassani Ilomantsissa on nouseva kultakaivosaihio, ja jos tiedot vähänkään pitävät paikkansa — ja pitäväthän ne paikkansa, kun ne ovat pörssiyhtiöiden tiedotteita — niin se on todella lupaava kultakaivoslöydös, jonka reunaa emme taida vielä tällä hetkellä tietää, sitä, miten paljon sitä onkaan. Tämäkin kuvaa sitä, että meidän pitää luoda järjestelmät ja ennen kaikkea, että Suomessa on myös toimija, joka luokittelee näitä, niin että emme ole ulkomaisen luokittelun varassa.

Siitä tuli mieleeni, arvoisa rouva puhemies, hyvä esimerkki siitä, miten laadun takaaminen on aivan välttämätöntä tällaiselle pienelle maalle. Kävimme aikanaan Outokummun tehtaalla tuolla Torniossa. Sieltä maan sisältähän tulee jonkun verran myös kuparia, mutta lähinnä kromiahan ne siellä tekevät rosteriterästä varten. Se, mikä sieltä tuli mukaan — se tieto jäi korveni väliin olemaan: elikkä kun siellä tehdään erittäin korkealaatuista kuparia, joka on luokiteltua, niin tietyt huippulaatuiset tuotteet vaativat, että sen kuparin, mikä sinne otetaan yhdeksi raaka-aineeksi, pitää olla aivan hirvittävän puhdasta. Se puhtausprosentti oli jotain 99,9, ja niitä yhdeksikköjä sen pilkun jälkeen oli niin pitkä rivi, että en enää muista, miten pitkä se oli.

Joka tapauksessa Suomi on hyvin korkean teknologian maa, ja me pystymme tuottamaan hyviä tuotteita. Tätä varten tämäntyyppistä lainsäädäntöä pitää tukea vahvasti ja edistää, niin että pystymme tuottamaan maailmalle sellaisia tuotteita, joista saamme hyvän hinnan, ja ennen kaikkea Suomen kansa hyötyy siitä, että hyvinvointi pysyy tässä maassa ja saadaan jonain päivänä tuo velanottokin loppumaan.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 185/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.